

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΣΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟ
Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων

Λονδίνο, Αύγουστος 2015

Η ΑΓΟΡΑ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ
ΣΤΟ ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ
(Στοιχεία εισαγωγών και κατανάλωσης)

Το Ηνωμένο Βασίλειο κατατάσσεται στην έκτη θέση του παγκόσμιου πίνακα εισαγωγών ελαιολάδου του FAO βάση των εισαγομένων ποσοτήτων (Πίνακας 1– στοιχεία 2012). Το 2014 ο μερίδιο εισαγωγών του ΗΒ στην παγκόσμια αγορά ελαιολάδου ανήλθε σε 3,82% έναντι μόλις 0,6% του 1990. (Διάγραμμα 1- στοιχεία 2012).

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

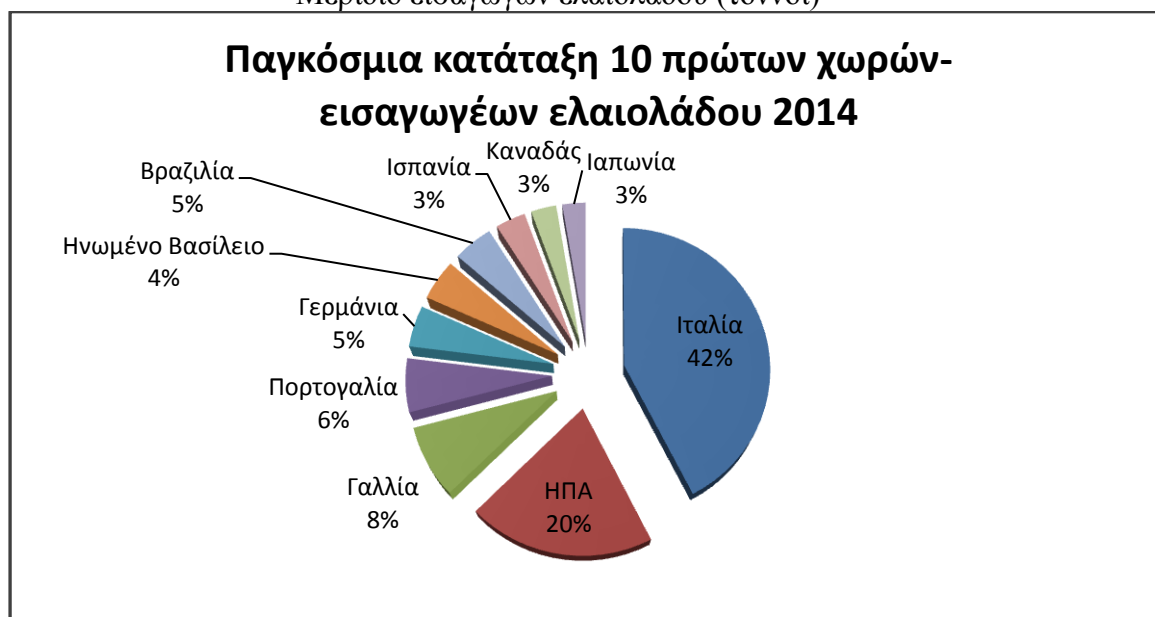
Παγκόσμια κατάταξη χωρών-εισαγωγέων ελαιολάδου 2012

A/A	Χώρα	Ποσότητα (τόννοι)	Δαπανηθέν ποσό (εκ. \$)	Τιμή / τόνο (\$)
1	Ιταλία	583.967	1.623.924	2,781
2	ΗΠΑ	276.036	960.077	3,478
3	Γαλλία	113.507	414.919	3,655
4	Πορτογαλία	84.304	229.893	2,727
5	Γερμανία	65.135	275.392	4,228
6	Ηνωμένο Βασίλειο	64.653	216.167	3,343
7	Βραζιλία	62.920	286.323	4,551
8	Ισπανία	47.364	119.261	2,518
9	Καναδάς	39.707	156.442	3,940
10	Ιαπωνία	36.284	185.419	5,110
11	Κίνα	32.832	140.095	4,267
12	Αυστραλία	29.531	122.184	4,137
13	Ρωσία	22.985	81.980	3,567
14	Βέλγιο	19.008	80.960	4,259
15	Πολωνία	16.244	36.495	2,247
16	Σαουδική Αραβία	15.391	53.906	3,502
17	Ολλανδία	15.239	56.745	3,724
18	Δημοκρατία της Κορέας	13.390	40.287	3,009
19	Ελβετία	13.114	81.252	6,196
20	Μεξικό	11.813	50.900	4,309

*ανά εισαχθείσα ποσότητα,

Πηγή: FAOSTAT, Επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Λονδίνου

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1
Μερίδιο εισαγωγών ελαιολάδου (τόννοι)

1.1. Στοιχεία εξωτερικού εμπορίου

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα βρετανικά στατιστικά στοιχεία, κατά τη διάρκεια της πενταετίας 2010-2014 (Πίνακας 2), οι εισαγωγές ελαιολάδου του Ηνωμένου Βασιλείου, σε αξία, καταγράφουν σημαντική κατ' έτος διακύμανση. Το 2011 κατεγράφη αύξηση κατά 1,12%, το 2012 μείωση κατά 11,9%, το 2013 σημαντική αύξηση κατά 16,14% ενώ το 2014 ελαφρά μείωση κατά 2,12%. Ελαφρά διαφοροποιημένη διακύμανση καταγράφει, ο όγκος των εισαγωγών, καθώς μετά την κατά 4,27% αύξηση το 2011, τα δύο επόμενα έτη κατέγραψε μείωση κατά 4,61% το 2012 και 6,65% το 2013, για να ανακάμψει το 2014 με αύξηση κατά 6,40%.

Για το 2014, οι συνολικές εισαγωγές ανήλθαν σε 36.949,8 τόννους αξίας 85,92 εκ. λιρών Αγγλίας, αυξημένες μεν κατά 6,40% σε όγκο αλλά μειωμένες κατά 2,12% σε αξία.

Κυριότεροι προμηθευτές του Ηνωμένου Βασιλείου είναι κατά σειράν η Ισπανία, (με μέσο ποσοστό επί των εισαγωγών, κατά την περίοδο 2010 – 2014, 46,79% της συνολικής αξίας και 53,69% του συνολικού όγκου), η Ιταλία (με 40,75% της αξίας και 35,04% του όγκου), η Γερμανία (με 5,36% της αξίας και 5,45% του όγκου) και η Ελλάδα (με 3,80% της αξίας και 3,19% του όγκου). Η εξέλιξη των εισαγωγών κατά αξία και όγκο αποτυπώνεται στα Διαγράμματα 2.1 και 2.2 ενώ το μερίδιο αγοράς των κυριότερων προμηθευτών, για το 2014, αποτυπώνεται στα Διαγράμματα 3.1 και 3.2.

Σε ότι αφορά στις εισαγωγές από την Ελλάδα, όπως δείχνουν τα σχετικά στοιχεία αυτές καταγράφουν σταδιακή αλλά σημαντική μείωση από το 2010 και έπειτα, με το μερίδιο αγοράς του ελληνικού ελαιολάδου από 4,24%, κατ' όγκο και 4,97% σε αξία το 2010 να συρρικνώνεται στο 2,28% και 2,96% αντίστοιχα το 2014. Σημειώνεται ότι για το 2014 το ελαιόλαδο καταλαμβάνει τη 39^η θέση στον κατάλογο των ελληνικών εξαγομένων προϊόντων στο Η.Β.

Σημειώνεται επίσης ότι ποσότητες ελληνικού ελαιολάδου, οι οποίες δεν μπορούν να καταγραφούν, εισάγονται μέσω Ιταλίας, καθώς οι μεγάλες αλυσίδες υπεραγορών πωλούν, ως προϊόν ιδιωτικής ετικέτας, ελληνικό ελαιόλαδο συσκευασμένο στη χώρα αυτή.

Οι εξαγωγές ελαιολάδου από το Ηνωμένο Βασίλειο ανήλθαν, το 2014, σε 1.202,47 τόννους, αξίας 3,76 εκ. Λιρών, καταγράφοντας αύξηση της τάξης του 28,7% έναντι του 2013. Κυριότεροι προορισμοί, βάσει όγκου, ήταν η Ιρλανδία (με μερίδιο 44,8% επί του συνόλου), το Βέλγιο (με 8,59%), και η Πολωνία (με 8,44% περίπου).

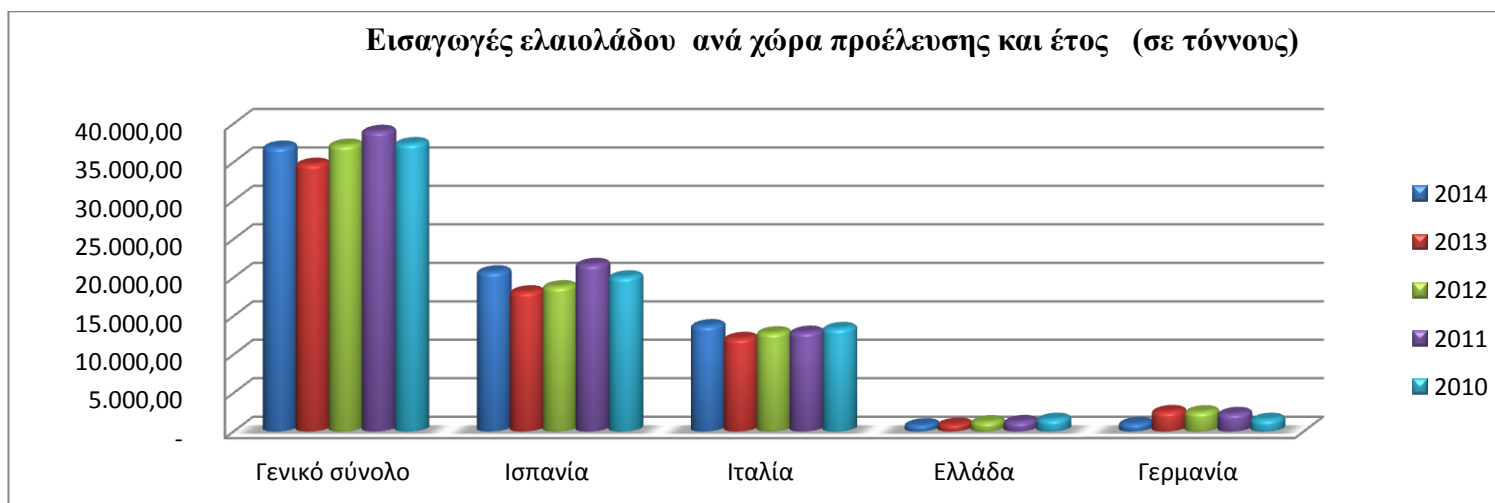
ΠΙΝΑΚΑΣ 2

Εισαγωγές Ηνωμένου Βασιλείου για Δασμ. Κλάση 15091090: ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ (2010 – 2014)

	2010		2011		2012		2013		2014		% μεταβολή 2014/2013	% μεταβολή 2014/2013	Ποσοστό επί του συνόλου 2014	Ποσοστό επί του συνόλου 2014
	Αξία (£)	Ποσότητα (kg)	Αξία (£)	Ποσότητα (kg)	Αξία (£)	Ποσότητα (kg)	Αξία (£)	Ποσότητα (kg)	Αξία (£)	Ποσότητα (kg)	Αξία (£)	Ποσότητα (kg)	Αξία	Ποσότητα
Ισπανία	40.868.855	20.090.965	41.432.848	21.702.193	33.789.332	18.809.130	40.254.427	18.140.714	40.160.727	20.737.255	-0,23%	14,31%	46,74%	56,12%
Ιταλία	33.457.915	13.376.429	33.531.248	12.894.079	30.432.584	12.821.176	35.437.779	12.088.371	38.289.729	13.744.370	8,05%	13,70%	44,56%	37,20%
Ελλάδα	4.215.785	1.585.902	3.294.556	1.283.024	2.939.097	1.262.298	2.964.399	935.814	2.542.049	843.731	-14,25%	-9,84%	2,96%	2,28%
Γερμανία	3.749.190	1.573.773	5.010.683	2.339.632	4.954.347	2.557.334	6.273.608	2.590.398	2.530.691	1.033.394	-59,66%	-60,11%	2,95%	2,80%
Γαλλία	910.719	263.268	597.395	216.895	763.171	264.875	878.995	327.981	601.285	182.312	-31,59%	-44,41%	0,70%	0,49%
Παλαιστινιακά Εδάφη	206.240	20.068	368.389	47.730	325.137	41.542	363.846	46.543	357.385	52.008	-1,78%	11,74%	0,42%	0,14%
Ολλανδία	418.937	112.931	483.199	234.941	360.421	114.940	462.234	154.212	334.423	69.867	-27,65%	-54,69%	0,39%	0,19%
Κίνα	271.312	93.987	125.395	18.213	244.093	56.278	141.418	19.163	178.796	31.167	26,43%	62,64%	0,21%	0,08%
Τυνησία	614	56	40.882	18.584	39.911	17.784	287.919	115.036	168.359	63.897	-41,53%	-44,45%	0,20%	0,17%
Πορτογαλία	66.104	18.728	47.316	8.046	65.776	21.344	51.294	15.507	130.308	39.001	154,04%	151,51%	0,15%	0,11%
Χιλή	3.568	600	301.671	57.594	91.015	20.403	96.784	19.829	116.786	30.452	20,67%	53,57%	0,14%	0,08%
Ισραήλ	24.775	4.131	35.581	6.631	40.330	8.377	25.734	3.109	93.091	4.433	261,74%	42,59%	0,11%	0,01%
Μαρόκο	3.994	1.102	44.468	19.536	46.779	20.274	8.311	1.673	84.920	39.714	921,78%	2273,82%	0,10%	0,11%
Ιρλανδία	149.178	61.709	138.614	60.054	73.329	26.371	48.309	13.865	71.006	14.357	46,98%	3,55%	0,08%	0,04%
Τουρκία	78.160	27.281	51.298	16.620	30.473	10.153	49.457	17.803	51.519	18.462	4,17%	3,70%	0,06%	0,05%
ΗΑΕ	14.042	1.415	17.085	2.327	65.158	7.895	71.132	9.437	45.243	7.214	-36,40%	-23,56%	0,05%	0,02%
Βέλγιο	313.066	157.577	76.515	33.100	1.241.860	1.122.677	226.195	178.504	24.627	9.669	-89,11%	-94,58%	0,03%	0,03%
Νότια Αφρική	47.622	3.610	55.780	6.300	9.319	900	6.515	2.332	12.014	2.747	84,41%	17,80%	0,01%	0,01%
Ηνωμένες Πολιτείες	2.439	208	12.749	2.563	1.577	41	14.472	1.974	9.598	2.780	-33,68%	40,83%	0,01%	0,01%
Σύνολο ΕΕ	84.149.749	37.241.282	84.656.410	38.785.727	74.646.788	37.010.119	86.643.368	34.468.838	84.692.122	36.674.624	-2,25%	6,40%	98,56%	99,26%
Σύνολο εκτός ΕΕ	702.839	162.636	1.149.675	214.901	942.460	193.381	1.144.764	259.911	1.234.272	275.217	7,82%	5,89%	1,44%	0,74%
Γενικό σύνολο	84.852.588	37.403.918	85.806.085	39.000.628	75.589.248	37.203.500	87.788.132	34.728.749	85.926.394	36.949.841	-2,12%	6,40%	100,00%	100,00%

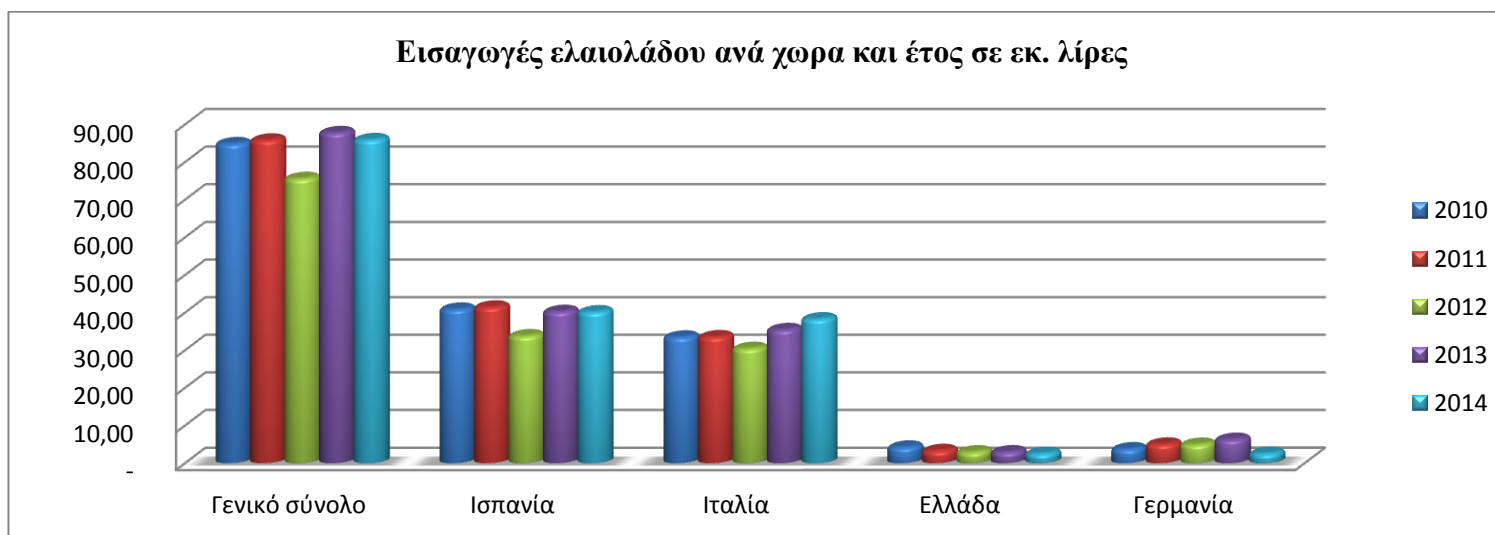
Πηγή: Uktradeinfo, Εθνική Στατιστική Υπηρεσία ΗΒ, Επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Λονδίνου

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.1

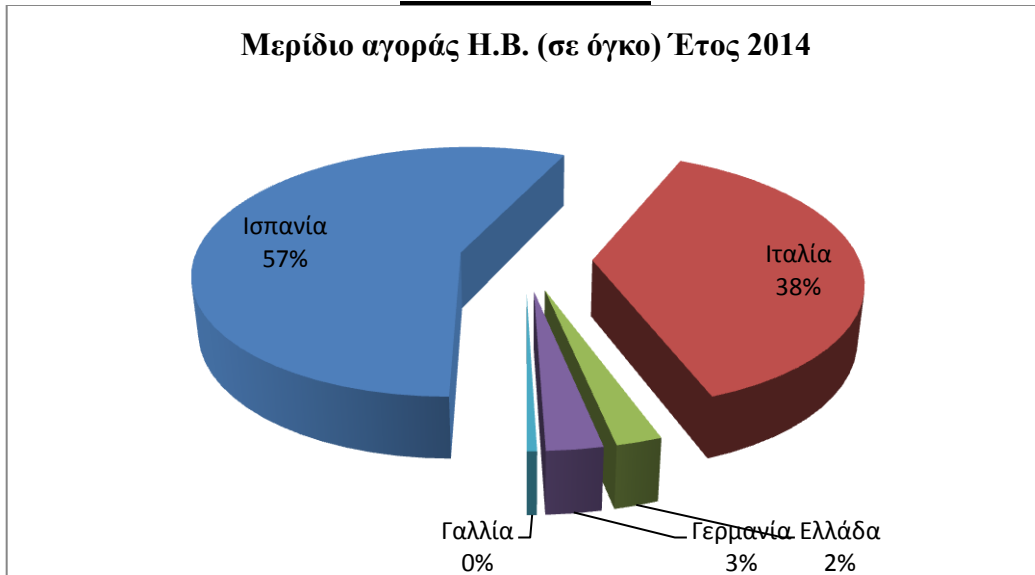
Επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Λονδίνου

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.2

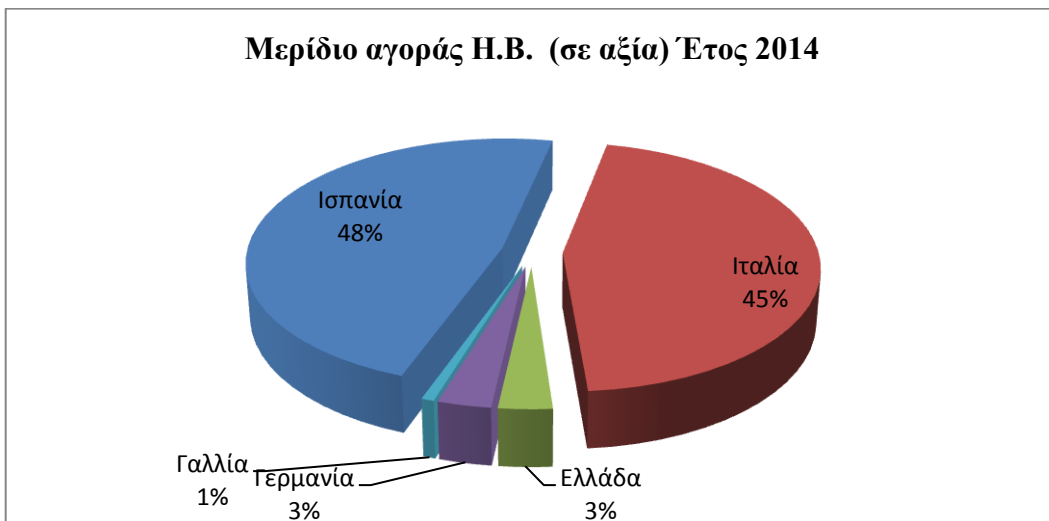

Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Λονδίνου

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.1

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.2

Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Λονδίνου

1.2 Στοιχεία κατανάλωσης

Τα μισά περίπου βρετανικά νοικοκυριά χρησιμοποιούν ελαιόλαδο σήμερα, ποσοστό το οποίο ανερχόταν στο 31% το 2001. Στο Ηνωμένο Βασίλειο **καταναλώθηκαν για την περίοδο 2013/2014, 62 χιλ. τόνοι ελαιολάδου, ποσότητα περίπου δεκαπλάσια από την αντίστοιχη του 1990, ενώ οι πωλήσεις ξεπέρασαν τα 160 εκατομμύρια λίρες Αγγλίας (στοιχεία 2013). Για την περίοδο 2014/2015 προβλέπεται μικρή μείωση της κατανάλωσης στους 61 χιλ. τόνους. (Πίνακας 3 και Διάγραμμα 4)**

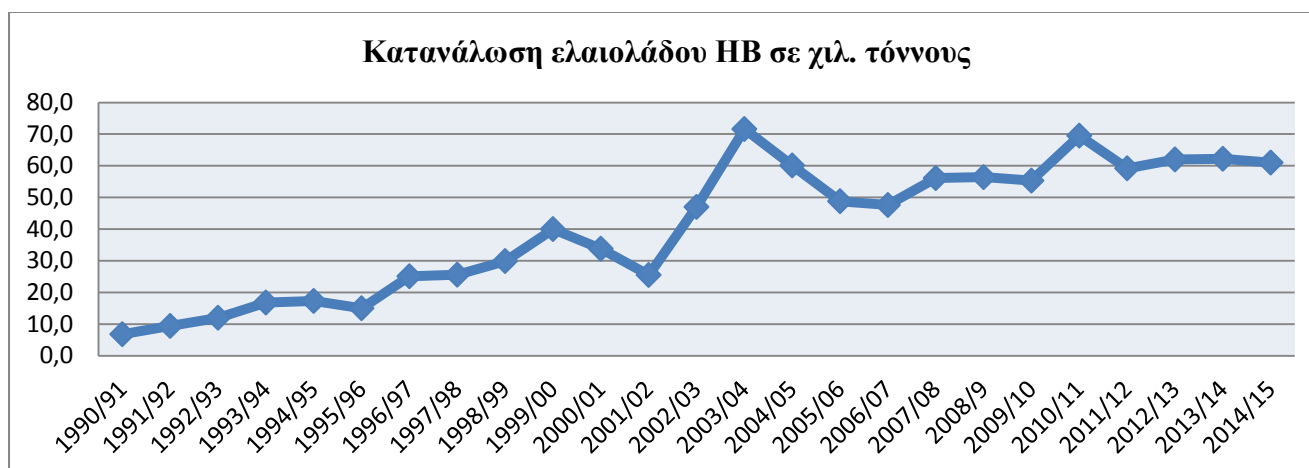
ΠΙΝΑΚΑΣ 3
Κατανάλωση ελαιολάδου στο Ηνωμένο Βασίλειο (Νοέμβριος 2014)

Έτος	1990/ 91	1991/ 92	1992/ 93	1993/ 94	1994/ 95	1995/ 96	1996/ 97	1997/ 98	1998/ 99	1999/ 00	2000/ 01	2001/ 02
Κατανάλωση σε χιλ. τόννους	6,8	9,4	12,0	16,8	17,3	15,0	25,1	25,6	29,9	40,0	33,8	25,5

Έτος	2002/ 03	2003/ 04	2004/ 05	2005/ 06	2006/ 07	2007/ 08	2008/ 09	2009/ 10	2010/ 11	2011/ 12	2012/ 13	2013/ 14 Προβλ
Κατανάλωση σε χιλ. τόννους	47,0	71,6	60,1	48,8	47,6	56,1	56,4	55,3	69,5	59,2	62,0	62,2

Πηγή: Διεθνές Συμβούλιο Ελαιολάδου <http://www.internationaloliveoil.org/estaticos/view/131-world-olive-oil-figures>, Επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Λονδίνου

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4

Επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Λονδίνου

Η μέση εβδομαδιαία κατά κεφαλήν κατανάλωση ελαιολάδου στη Μ. Βρετανία το 2013 ανήλθε στα 15,67 ml, καταγράφοντας αύξηση κατά 251% έναντι του 1974 και 64% έναντι του 2003. Ο ρυθμός αύξησης επιβραδύνθηκε από το 2007-2008 και έπειτα (11% μέση αύξηση περιόδου 2007-2013), κυρίως λόγω της ύφεσης της Βρετανικής οικονομίας κατα την ίδια περίοδο. (Πίνακας 4 και Διαγράμμα 5).

ΠΙΝΑΚΑΣ 4
Μέση εβδομαδιαία κατανάλωση ελαιολάδου κατ' άτομο σε ml

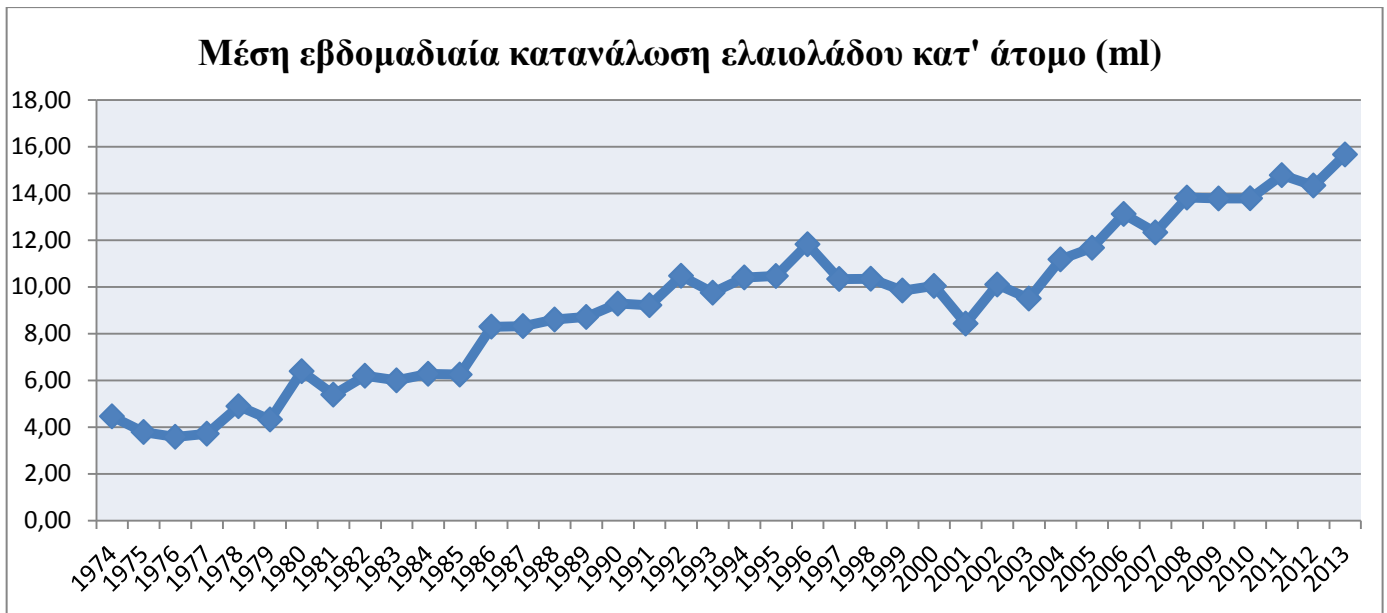
Έτος	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986
Ελαιόλαδο	4	4	4	4	5	4	6	5	6	6	6	6	8

1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
8	9	9	9	9	10	10	10	10	12	10	10	10	10	8

2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
10	10	11	12	13	12	14	14	14	15	14	16

Πηγή: <https://www.gov.uk/government/statistical-data-sets/family-food-datasets>, Επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Λονδίνου

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5

Επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Λονδίνου

Αξίζει να σημειωθεί ότι η αντίστοιχη **κατανάλωση των λοιπών φυτικών ελαίων**, αν και μεγαλύτερη από αυτήν του ελαιολάδου, στα 42 ml, καταγράφει μεν αύξηση κατά 137% έναντι του 1974, αλλά μέση μείωση κατά 5% την περίοδο 2007-2013. (Πίνακας 5 και Διαγράμμα 6)

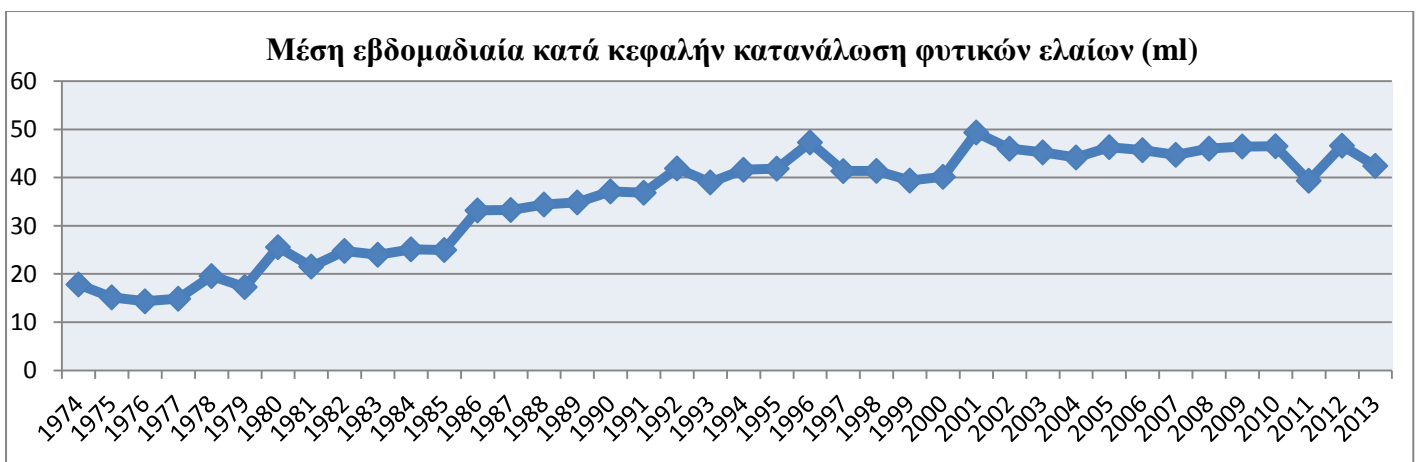
ΠΙΝΑΚΑΣ 5

Μέση εβδομαδιαία κατά κεφαλή κατανάλωση φυτικών ελαίων σε ml

Έτος	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	
Φυτικά έλαια	18	15	14	15	20	17	26	22	25	24	25	25	33	
	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
	33	34	35	37	37	42	39	42	42	47	41	41	39	40
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
	49	46	45	44	46	46	45	46	46	47	39	47	42	

Πηγή: <https://www.gov.uk/government/statistical-data-sets/family-food-datasets>, Επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Λονδίνου

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 6

Επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Λονδίνου

Η πιο **σημαντική αγορά** παραμένει αυτή του Λονδίνου και της ευρύτερης περιοχής του καθώς και της Νοτιοανατολικής Αγγλίας όπου ζούν περισσότεροι από 49,5 εκ. κάτοικοι. Η σημασία της εν λόγω περιοχής από εμπορική άποψη οφείλεται στην πυκνότητα του πληθυσμού, στον μεγάλο αριθμό των ξένων, καταγόμενων από χώρες της Μεσογείου, που κατοικούν μόνιμα εκεί, οι οποίοι γνωρίζουν περισσότερο τη χρήση του ελαιολάδου σε σχέση με άλλες κατηγορίες πληθυσμού, και κυρίως στο υψηλό κατά κεφαλήν εισόδημα που διαθέτουν οι κάτοικοί της, σε σύγκριση με τους κατοίκους άλλων περιοχών.

Από τις αρχές της δεκαετίας του '90, η κατανάλωση ελαιολάδου παρουσίασε αύξηση, ώστε το προϊόν να μη θεωρείται πλέον μία υποκατηγορία των ελαίων φυτικής προέλευσης, αλλά ως ένας ξεχωριστός κλάδος. Πρέπει, όμως, να ληφθεί υπ' όψιν ότι παρά τη γενικά καλή πορεία των εισαγωγών ελαιολάδου, άλλα προϊόντα μπορεί να περιορίσουν το ήδη υφιστάμενο μερίδιό του στην αγορά, όπως π.χ. το προϊόν "olive oil spread", που αποτελείται από στερεοποιημένο ελαιόλαδο και άλλα συστατικά και πωλείται σε συσκευασίες τύπου μαργαρίνης και, λόγω της συνεχούς διαφήμισης, τυγχάνει της προσοχής του καταναλωτή, ανταγωνιζόμενο ευθέως το ελαιόλαδο.

Η επιτυχής παρουσία ιδιαίτερα του ελαιολάδου στο Βρετανικό διαιτολόγιο οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι χρησιμοποιείται σε όλα τα προϊόντα που έχουν σχέση με την «μεσογειακή διατροφή» και τα οποία επιδεικνύουν μια σταθερή αύξηση λόγω της μεγάλης προβολής και διαφήμισης που γίνεται από τα μέσα ενημέρωσης και κυρίως από την τηλεόραση (ειδικές εκπομπές μαγειρικής από διάσημους chef).

Σημαντικό στοιχείο, που συνέβαλε στην αύξηση της κατανάλωσης ελαιολάδου, αποτελεί η προώθηση της σύνδεσης του προϊόντος με την ευρύτερη έννοια της «υγείας». Ο Βρετανός καταναλωτής δίνει σημασία στο σύνθημα «διατροφή και υγεία» και ως εκ τούτου, στις καταναλωτικές επιλογές του επιβραβεύει προϊόντα που έχουν τα χαρακτηριστικά «υγείας» όπως το ελαιόλαδο. Σε αυτό το σημείο αξίζει να σημειωθεί η μαζική εκστρατεία πληροφόρησης του Βρετανικού Υπουργείου Υγείας για την αποφυγή τροφίμων υψηλής περιεκτικότητας σε λίπη (fast food κλπ) εξ αιτίας του κινδύνου της παχυσαρκίας.

Η ετήσια κατά κεφαλή κατανάλωση ελαιολάδου, όμως, παραμένει ακόμη χαμηλή σε σύγκριση με την αντίστοιχη κατανάλωση στην Ελλάδα ή σε άλλες μεσογειακές χώρες και ως εκ τούτου έχει σημαντικά περιθώρια βελτίωσης

1.3 Εξελίξεις στη αγορά λιανικής

Σύμφωνα με πρόσφατα δημοσιεύματα του εξειδικευμένου τύπου (περιοδικό The Grocer), κατά το παρελθόν έτος, η αξία της αγοράς ελαιολάδου μειώθηκε πάρα την αύξηση του όγκου πωλήσεων. Παράλληλα, καταγράφεται αύξηση της παρουσίας νέων συσκευασιών και ειδικών κατηγοριών φυτικών ελαίων.

Οι τιμές των μαγειρικών ελαίων βρίσκονται σε καθοδική πορεία. Αν και ο όγκος πωλήσεων, κατά το τελευταίο έτος, έχει αυξηθεί κατά 2,5%, η αξία αυτών καταγράφει μείωση κατά 2,8%, (Στοιχεία Kantar Worldpanel Μάρτιος 2014 – Μάρτιος 2015), η οποία οφείλεται κυρίως στο συνεχιζόμενο πόλεμο τιμών, κυρίως μεταξύ των μεγάλων αλυσίδων. Παρότι αρκετές κατηγορίες τροφίμων υφίστανται τις επιπτώσεις αυτού του «πολέμου», τα αποτελέσματα στον τομέα του ελαιολάδου είναι ιδιαίτερα ορατά. Η λιανική τιμή του προϊόντος συμπίεστηκε λόγω των «σκληρών» προωθητικών τακτικών των λιανεμπόρων, με αποτέλεσμα την συνεχή άνοδο του κόστους του προϊόντος. Η δε μείωση της φετινής παραγωγής δημιουργεί παράλληλα ερωτήματα για τη δυνατότητα επαρκούς εφοδιασμού της αγοράς.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Παγκόσμιου Συμβουλίου Ελαιολάδου, εκτιμάται ότι η φετινή παγκόσμια παραγωγή θα υπολείπεται κατά 783.000 τόννους από τον μέσο όρο παραγωγής της τελευταίας πενταετίας, κυρίως λόγω της χαμηλής παραγωγής στην Ισπανία και Ιταλία. Σύμφωνα μάλιστα με παράγοντες της αγοράς, η φετινή χρονιά χαρακτηρίζεται ως η χειρότερη της τελευταίας 15ετίας, καθώς η παραγωγή δεν μπορεί να καλύψει τη ζήτηση.

Όμως, παρά την εκτιμώμενη μείωση της προσφοράς, τα υπάρχοντα στοιχεία δεν προδιαγράφουν σημαντική ανάκαμψη των λιανικών τιμών τόσο του ελαιολάδου όσο και των άλλων δύο κύριων κατηγοριών – ηλιέλαιο και ειδικά έλαια. Ενώ ο όγκος πωλήσεων του ηλιελαίου κατέγραψε, κατά το παρελθόν έτος, αύξηση κατά 6,6%, οι αντίστοιχοι των λοιπών φυτικών ελαίων και του ελαιολάδου κατέγραψαν μείωση, γεγονός που οδηγεί στο συμπέρασμα ότι οι καταναλωτές στρέφονται σε φθηνότερα προϊόντα. Αύξηση στις τιμές λιανικής κατεγράφη για το λάδι ελαιοκράμβης και τα άλλα ειδικά έλαια, όπως το φοινικέλαιο, τα οποία όμως αποτελούν μικρό ποσοστό της συνολικής κατηγορίας.

Για να ανακάμψει το σύνολο της κατηγορίας θα πρέπει να υπάρξει σημαντική αλλαγή στα τρία κύρια προϊόντα αυτής. Τα στοιχεία του προηγούμενου έτους επιτρέπουν την εκτίμηση ότι τα επώνυμα προϊόντα μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην ανάκαμψη της αξίας των πωλήσεων. Παρά το γεγονός ότι μείωση τιμών κατεγράφη και στα επώνυμα προϊόντα, σύμφωνα με την Kantar, αυτά κατέγραψαν καλύτερα συνολικά αποτελέσματα έναντι των προϊόντων ιδιωτικής ετικέτας, το μερίδιο των οποίων μειώθηκε από 54,2% στο 51,6%. Η μείωση στην αξία πωλήσεων των προϊόντων ιδιωτικής ετικέτας οφείλεται κυρίως στη μείωση των λιανικών τιμών προκειμένου να αντιμετωπισθεί ο ανταγωνισμός των εκπτώτικων αλυσίδων, οι οποίες ακολουθούν αρκετά «επιθετική» πολιτική. Ενώ, σύμφωνα με τα στοιχεία της Kantar, οι τέσσερις μεγάλοι λιανοπωλητές καταγράφουν μείωση των συνολικών πωλήσεων σε αυτήν την κατηγορία προϊόντων τους, οι Lidl και Aldi καταγράφουν αύξηση κατά 16,1% και 73% αντίστοιχα, κατέχοντας μαζί ποσοστό 9,6% της συνολικής αξίας πωλήσεων της κατηγορίας.

Για τα επώνυμα προϊόντα, η άνοδος του μεριδίου αγοράς των εκπτώτικων αλυσίδων εκτός από προκλήσεις προσφέρει και ευκαιρίες, όπως π.χ. η πώληση από την Aldi ελαιολάδου της Bertolli, μαζί με το δικής της ιδιωτικής ετικέτας. Παρά το γεγονός ότι η, μεγαλύτερη εταιρεία στην κατηγορία, Napolina κατέγραψε αύξηση όγκου πωλήσεων κατά 21,9%, η αξία αυτών αυξήθηκε μόλις κατά 4,5%, ενώ και η Frylight, που ανήκει στη Dairy Crest, θυγατρική της MH Foods, επίσης κατέγραψε αύξηση και όγκου και αξίας πωλήσεων, μέσω της συνεργασίας της με τις εκπτώτικες αλυσίδες. Όμως εταιρείες όπως η Filippo Berio, παρά την πτώση των πωλήσεων τους (14,3% σε όγκο και 12,6% σε αξία), θεωρούν ότι, οι αλυσίδες αυτές δεν αποτελούν επιλογή, καθώς οι τιμές που απαιτούν θεωρούνται εξαιρετικά χαμηλές και ουσιαστικά ζημιογόνες.

Ταυτόχρονα εταιρείες που προσφέρουν «μαγειρικά» έλαια (συμπεριλαμβανομένων του ηλιελαίου, της ελαιοκράμβης και των φυτικών ελαίων) όπως οι Goldenfields, KTC και Frylight καταγράφουν αύξηση αξίας πωλήσεων κατά 40,4%, 24% και 17,2% αντίστοιχα. Αυτή αποδίδεται σε στροφή των καταναλωτών σε παρεμφερή αλλά φθηνότερα του παρθένου ελαιολάδου προϊόντα.

Στους κατωτέρω πίνακες καταγράφονται τα μερίδια αγοράς κατά τύπο ελαίων και κατά αλυσίδα λιανικής, και η μεταβολή αυτών σε σχέση με την αντίστοιχη προηγούμενη περίοδο:

Μερίδιο αγοράς κατά τύπο ελαίων (Περίοδος Φεβρουάριος 2014 – Μάρτιος 2015)

	Αξία		Όγκος	
	£ εκ.	κατ' έτος μεταβολή	Εκ. Λίτρα	κατ' έτος μεταβολή %
Ηλιέλαιο	77.2	-3.0	52.7	6.6
Φυτικά έλαια	69.2	-11.7	56.5	-3.1
Έξτρα Παρθένο Ελαιόλαδο	68.7	-7.9	16.9	-1.4
Ειδικά έλαια	28.3	27.0	4.8	15.8
Ελαιόλαδο	26.8	4.5	8.3	19.2
Ελαφρύ Ελαιόλαδο	20.4	-7.0	5.5	-0.7
Λάδι ελαιοκράμβης	15.2	24.3	5.6	25.4
Άλλα μαγειρικά έλαια	7.8	4.7	3.3	-9.6
Λοιπά ελαιόλαδα	4.7	-14.8	1.1	-12.9
Ίδιας Ετικέτας	164.3	-7.4	94.3	0.5
Επώνυμα	154.0	2.6	60.4	5.9
Σύνολο	318.3	-2.8	154.7	2.5

Πηγή: KantarWorldPanel, The Grocer, Επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Λονδίνου

Μερίδιο αγοράς αλυσίδων λιανικής (Περίοδος Φεβρουάριος 2014 – Μάρτιος 2015)

	Μερίδιο αγοράς		Αξία
	Τρόφιμα γενικά	Κατηγορία	κατ' έτος μεταβολή %
Tesco	25.8	29.3	-6.7
Asda	14.4	15.8	-2.3
Sainsbury's	14.7	15.9	-4.6
Morrisons	10.5	11	-5.3
The Co-operative group	5.2	4.2	-2.7
Waitrose	4.7	5.6	5.7
Aldi	4.1	4.9	7.3
Lidl	3.2	4.7	16.1

Πηγή: KantarWorldPanel, The Grocer, Επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Λονδίνου

Συνοπτικά:

- Η μείωση της αξίας πωλήσεων της κατηγορίας οφείλεται κυρίως στην τάση των καταναλωτών να αναζητούν τη χαμηλότερη τιμή ανά λίτρο
- Η πτώση της μέσης τιμής πώλησης οφείλεται στα προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας. Ως αποτέλεσμα τα προϊόντα αυτά έχασαν μερίδιο αγοράς (51.6% έναντι 54.2% το προηγούμενο έτος).
- Οι χαμηλότερες μέσες τιμές οφείλονται κυρίως στις αντίστοιχες του έξτρα παρθένου ελαιολάδου, του ηλιελαίου και των λοιπών φυτικών ελαίων.
- Ο όγκος αυξάνεται σε ετήσια βάση, με τους καταναλωτές αγοράζουν περισσότερα προϊόντα ανά αγορά. Το επίπεδο των προωθητικών δράσεων αυξήθηκε στο 46% της αξίας πωλήσεων, έναντι 7% του περασμένου έτους, με τους λιανοπωλητές να προκρίνουν μηχανισμούς προσωρινής μείωσης της τιμής λιανικής.
- Οι τέσσερις μεγαλύτερες αλυσίδες λιανικής αύξησαν τις προωθητικές ενέργειες, χωρίς να καταστεί δυνατόν να ανακοπεί η μείωση της αξίας πωλήσεων.

Το ενδιαφέρον για το 2015 εστιάζεται στις επιπτώσεις που θα έχει στην αγορά η εκτιμώμενη μείωση της παραγωγής ελαιολάδου, κυρίως στην Ισπανία και Ιταλία, τόσο από πλευράς προσφοράς όσο και από πλευράς διαμόρφωσης της μέσης τιμής λιανικής.

Λονδίνο 17/8/2015